

לְתַתָּא, וְוִי לִיָּה דְפָנִים דִּיּוֹקְנָא דְמֵאֲרִיָּה, וְוִי לִיָּה
 דְּלֹא חֵיִישׁ לִיקְרָא דְמֵאֲרִיָּה, קְדָשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא גְּלִי
 חוּבִיָּה לְעִילָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (איוב כ) יִגְלוּ שָׁמַיִם
 עֲוֹנוֹ וְאֶרֶץ מִתְקוּמָמָה לוֹ. וְכַד פִּר נֶשׁ אָזִיל
 בְּאֹרְחָא דְמֵאֲרִיָּה, וְאִשְׁתַּדַּל בְּפוּלְחָנִיָּה, וְאִזְדַּמֵּן לִיָּה
 חֲטָאָה חַד, כִּלְאֵי מְכַסִּין עֲלֵיָּה, עֲלָאִין וְתַתָּאִין, דָּא
 אֶקְרִי כְּסוּי חֲטָאָה.

אָמַר לִיָּה רַבִּי אַפָּא, עַד בְּעֵן לָא מְסִית לְעֶקְרָא
 דְּמַלְחָה. וְשִׁפּוּר קֶאֱמַרְתָּ. וְהֵאֵי דְקֶאֱמְרוּ
 חֲבַרְיָא שִׁפּוּר. אָבַל אֵי הָכִי, מְכוּפְסָה חֲטָאָה מִיּוֹבְעֵי
 לִיָּה, מַהוּ כְּסוּי חֲטָאָה.

אֵלָא תִּרִי מְלִי דְחֲכַמְתָּא אִית בֵּיָּה, וְתַרְוֵיָּהּ הָכִי.
 חַד בְּמָה דְתַגִּינָן, דְּעוֹבְדִין טַבִּין דְּבַר נֶשׁ
 עֶבֶד בְּהֵאֵי עֲלָמָא, עֶבְדִּין לִיָּה בְּהֵאֵי עֲלָמָא

 לשון הקודש

נִקְרָא כְּסוּי חֲטָאָה.

אָמַר לוֹ רַבִּי אַפָּא, עַד עַכְשָׁו לֹא
 הִנְעַתָּ לְעַקְר הַדְּבָר, וְנִפְסָה אִמְרַתָּ. וְזֵהוּ
 שֶׁאֲמְרוּ הַחֲבֵרִים – יִפְתָּה אָבַל אִם כָּךְ,
 מְכַסֶּה חֲטָאָה הִיָּה צְרִידָּהּ לְהִיּוֹת! מַהוּ
 כְּסוּי חֲטָאָה?

אֵלָא שְׁנֵי דְבָרֵי חֲכָמָה יֵשׁ בּוֹ, וְשְׁנַיְהִים
 כָּךְ. אַחַד, כְּמוֹ שֶׁשְׁנֵינוּ, שְׁמַעְשִׁים טוֹבִים

הוּא לְמַעְלָה, גְּזוּף הוּא לְמַטָּה, אוֹי לוֹ
 שְׁפָנִים אֵת דִּיּוֹקְנֵי רַבּוֹנוֹ אוֹי לוֹ שְׁאִינוֹ
 חוֹשֵׁשׁ עַל כְּבוֹד רַבּוֹנוֹ! הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 מְגַלֶּה חֲטָאוֹ לְמַעְלָה. וְזֵהוּ שְׁכַתּוּב, (איוב כ)
 יִגְלוּ שָׁמַיִם עֲוֹנוֹ וְאֶרֶץ מִתְקוּמָמָה לוֹ.
 וּכְשֶׁאֲדָם הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ רַבּוֹנוֹ וּמִשְׁתַּדַּל
 בְּעַבְדוּתוֹ, וְהִזְדַּמֵּן לוֹ חֲטָא אַחַד – הַכֹּל
 מְכַסִּים עֲלָיו, עֲלִיוֹנִים וְתַתְּחוּנִים, זֶה

לְבוּשָׁא יִקְרָא עֲלָאָה, לְאֵת־לְבָשָׁא בְּהוּ. וְכַד פַּר נָשׁ
 אֲתַקִּין עוֹבְדֵין טָבִין, וְגַבְרִין עָלִיָּה עוֹבְדֵין בִּישׁוּן,
 וְאַשְׁמִנָּה בִּיהַ קְדָשָׁא בְּרוּךְ הוּא, וְעוֹבְדוֹי בִּישׁוּן
 סְבִיאִין, וְאִיהוּ רָשָׁע, דְּאַשְׁתַּכַּח חֲטָאָה קַמִּי מְאִרְיָה,
 וְתוֹהֵא עַל אֵינוֹן טָבָאן דְּעַבְדַּ דְּבְקַדְמִיתָא, הָא
 אֲתַאֲבִיד הוּא מְכַלָּא, מִהָאֵי עֲלָמָא, וְיַמְעֲלָמָא דְאַתִּי.
 מַה עָבִיד קְדָשָׁא בְּרוּךְ הוּא מֵאֵינוֹן טָבָאן דְּעַבִּיד
 הָאֵי חֲטָאָה בְּקַדְמִיתָא.

אֵלָא קְדָשָׁא בְּרוּךְ הוּא, אָפַּ עַל גַּב דְּהַהוּא רָשָׁע
 חֲטָאָה אֲתַאֲבִיד. אֵינוֹן טָבָאן וְזַבְיִין לָא
 אֲתַאֲבִידוּ. אֵית צְדִיק דְּאָזִיל בְּאַרְחוּי דְּמִלְכָּא
 עֲלָאָה, וְאַתְקִין לְבוּשׁוֹי מֵעוֹבְדוֹי, וְעַד לָא אֲשָׁלִים
 לְבוּשׁוֹי, אֲסַתְּלַק. קְדָשָׁא בְּרוּךְ הוּא אֲשָׁלִים לִיָּה,
 מֵאֵינוֹן עוֹבְדֵין דְּעַבְדַּ (ס"א דְּאָבִיד) הָאֵי רָשָׁע חֲטָאָה,

לשון הקודש

עוֹשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מֵאוֹתָן טוֹבוֹת
 שְׁעָשָׂה הַחֹטָא הַזֶּה בְּרֵאשׁוֹנָה?
 אֵלָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אָפַּ עַל גַּב
 שְׂאוֹתוֹ רָשָׁע חוֹטָא נְאָבְדַּ, אוֹתָן טוֹבוֹת
 וְזַכּוּת לֹא נְאָבְדוֹת. יֵשׁ צְדִיק שֶׁהוֹלֵךְ
 בְּדַרְכֵי הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן וּמִתְקִין לְבוּשׁוֹ
 מִמַּעֲשָׂיו, וְטָרַם שֶׁהַשְּׁלִים אֵת לְבוּשׁוֹ
 הַסַּתְּלַק – הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשָׁלִים לוֹ
 מֵאוֹתָם הַמַּעֲשִׂים שְׁעָשָׂה (שֶׁאֲבַד) הַרְשָׁע

שֶׁאֲדָם עוֹשָׂה בְּעוֹלָם הַזֶּה, עוֹשִׂים לוֹ
 בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם לְבוּשׁ נִכְבָּד עֲלִיּוֹן
 לְהַתְּלַבֵּשׁ בָּהֶם, וּכְשֶׁאֲדָם מִתְקַן מַעֲשִׂים
 טוֹבִים, וְגוֹבְרִים עָלָיו מַעֲשִׂים רָעִים,
 וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁנֵּית בּוֹ, וּמַעֲשָׂיו
 הָרָעִים רַבִּים, וְהוּא רָשָׁע, שְׁנִמְצָא חוֹטָא
 לְפָנָי אֲדוֹנוּ, וְתוֹהֵה עַל אוֹתָן טוֹבוֹת
 שְׁעָשָׂה בְּרֵאשׁוֹנָה, הָרִי נְאָבְדַּ הוּא מִן
 הַכֹּל, מִהָעוֹלָם הַזֶּה וּמִהָעוֹלָם הַבָּא. מַה

וְאַשְׁלִים לְבוֹשָׁי, לְאַתְתְּקֵנָא בְּהוּ בְּהוּא עֲלֵמָא,
 הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (איוב כז) יָכִין וְצַדִּיק יִלְבַּשׁ. תְּהוּא
 חֲטָאָה אֲתֵקִין, וְצַדִּיק אֲתֵחֲפִי מִמָּה דְאִיהוּ תֵקִין,
 הָדָא הוּא דְכְּתִיב בְּסוּי חֲטָאָה, (בְּסוּי הוּא מְדָא דְחֲטָאָה אֲתֵחֲפִי
 מִחֲטָאָה) וְעַל דָּא לָא כְּתִיב מְכוּסָה, אֲלָא בְּסוּי.

וְחָד, דְּאֲתֵחֲפִי תְּהוּא חֲטָאָה דְּהֵא זַפְּאָה, בְּאֵינוּן
 דְּאֶקְרוּן מְצוּלוֹת יָם, דְּהֵא מָאן דְּנָפִיל
 בְּמְצוּלוֹת יָם, לָא אֲשֵׁתִכַּח לְעֵלְמִין בְּגִין דְּמִיּוּן חָפִין
 עֲלֵייהוּ. (מָאן מְצוּלוֹת יָם) בְּמָה דְּאֵת אָמַר, (מִיכָה ז)
 וְתִשְׁלִיךְ (דף ק"א ע"ב) בְּמְצוּלוֹת יָם כָּל חֲטָאָתָם. מָאן
 מְצוּלוֹת יָם. אֲלָא רָזָא יִקְרָא הוּא, וְהֵא (אֲוִקְמוּהָ רַבִּי
 שְׁמַעוֹן אָמַר) אֲוִקְמוּהָ רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאָמַר, כָּל אֵינוּן
 דְּאֵתוּ מִסְטָרָא תִקְיָפָא, וְאֲתֵאֲחֵדוּ בְּזֵינִין בִּישׁוּן,
 בְּכַתְרִין תִּתְּאִין, בְּגוֹן עֲזָאוֹל בְּיוֹמָא דְּכַפּוּרִי, דָּא

לשון הקודש

יָם, שְׁהָרִי מִי שְׁנַפְּל בְּמְצוּלוֹת יָם, לָא
 נִמְצָא לְעוֹלָמִים, מִשׁוּם שְׁהַמִּים מְכַסִּים
 עֲלֵיהֶם, (מֵהוּ הַמְצוּלוֹת יָם?) כְּמוֹ שְׁנַפְּאֵר (מִיכָה ז)
 וְתִשְׁלִיךְ בְּמְצוּלוֹת יָם כָּל חֲטָאָתָם. מִי הֵם
 מְצוּלוֹת יָם? אֲלָא סוּד נִכְבַּד הוּא, וְהָרִי
 (בְּאֶרְהָ רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר) בְּאֶר אֹתוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן
 וְאָמַר, כָּל אֹתָם שְׁבָאוּ מִצַּד הַקְּשָׁה,
 וְנִאֲחֲזוּ בְּמִינִים רְעִים, בְּכַתְרִים
 הַתְּחַתּוּנִים, כְּמוֹ עֲזָאוֹל בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים,

הַחוּטָא הַזֶּה, וּמִשְׁלִים אֶת לְבוֹשָׁיו
 שְׂיִתְתֵּקֵן בְּהֶם בְּאוֹתוֹ עוֹלָם. זֶהוּ שְׁכַתּוּב
 (שֵׁם כז) יָכִין וְצַדִּיק יִלְבַּשׁ. אוֹתוֹ חוּטָא
 הַתֵּקִין, וְהַצַּדִּיק מִתְּכַסֶּה מִמָּה שֶׁהוּא
 הַתֵּקִין. זֶהוּ שְׁכַתּוּב בְּסוּי חֲטָאָה, (הַכְּסוּי הוּא
 מִזֶּה הַחֲטָאָה, מִתְּכַסֶּה מִחֲטָאָה) וְעַל כֵּן לָא כְּתוּב
 מְכַסֶּה, אֲלָא בְּסוּי.

וְאַחַד, שֶׁהַתְּכַסֶּה אוֹתוֹ הַחֲטָאָה שֶׁל
 הַצַּדִּיק הַזֶּה בְּאוֹתָם שְׁנַקְרָאִים מְצוּלוֹת

אֶקְרִי מְצֻלוֹת יָם. כְּזֹפֶטָא דְכִסְפָּא, כִּד בְּחִנּוּן לִיה
 בְּנוֹרָא, תָּדָא הוּא דְכִתְיִב, (משלי כה) תָּגוּ סִיגִים מִכְּסָף.
 כִּךְ הָאִי, מְאִינוּן מְצֻלוֹת יָם הוּא, וּמְצֻלוֹת יָם
 אֶקְרִי, מְצֻלוֹת מִהֵהוּא יָם קְדִישָׁא, מְצֻלוֹת,
 זֹהֲמָא דְכִסְפָּא. וְעַל דָּא, כָּל אִינוּן תְּמָאִין
 דִּישְׂרָאֵל שְׂרִיין לְגִייה (ס"א לְגִייה), וְהוּא קְבִיל לִוְן,
 וַיִּשְׁתַּאֲבוֹן בְּגִייה. מָאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּאִיהוּ תְּמָא
 אֶקְרִי. מָאִי תְּמָא. גְּרַעוֹנָא. וְעַל דָּא הוּא גְּרַעוֹנָא
 דְכִלָּא, וְנָטַל גְּרַעוֹנָא דְגוֹפָא וּדְנַפְשָׁא. בְּהָאִי יוֹמָא
 נְהִית הָאִי מְצֻלוֹת יָם, זֹהֲמָא (דְכִסְפָּא) דְנַפְשָׁא, וְנָטַל
 זֹהֲמָא דְגוֹפָא. מָאִן הוּא זֹהֲמָא דְגוֹפָא. דָּא אִינוּן
 חוֹבִין דְּאִתְעִבְדוּ עַל יְדֵי דִיצָר חָרַע, דְּאֶקְרִי
 מְזוּהָם מְנוּל.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, תִּנּוּן (ויקרא טז) וְנָתַן אֶהָרֶן עַל שְׁנֵי
 הַשְּׁעִירִים גְּרָלוֹת, אִי חָכִי יִקְרָא הוּא

לשון הקודש

הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁהוּא נִקְרָא חוֹטָא. מַה זֶה
 חוֹטָא? חֶסְרוֹן. וְעַל כֵּן הוּא חֶסְרוֹן שֶׁל
 הַכֹּל, וְנָטַל אֶת חֶסְרוֹן הַגּוֹף וְהַנַּפֶּשׁ. בַּיּוֹם
 הַזֶּה יוֹרֵד מְצֻלוֹת הַיָּם הַזֶּה, זְהֻמַּת (הַכְּסָף)
 הַנַּפֶּשׁ, וְנָטַל זְהֻמַּת הַגּוֹף. מִי הוּא זְהֻמַּת
 הַגּוֹף? זֶה אֵלוֹ הַחֲטָאִים שֶׁנַּעֲשׂוּ עַל יְדֵי
 יִצְרַח הָרַע שֶׁנִּקְרָא מְזוּהָם מְנוּל.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, שְׁנֵינּוּ, וְנָתַן אֶהָרֶן עַל שְׁנֵי

זֶה נִקְרָא מְצֻלוֹת יָם, כְּמוֹ פְּסֻלַת הַכְּסָף
 כְּשֶׁבוֹחֲנִים אוֹתוֹ בְּאֵשׁ. זֶהוּ שְׁכַתּוֹב הָגוּ
 סִיגִים מִכְּסָף.

כִּדְ זֶה, הוּא מְאֻתָּם מְצֻלוֹת יָם, וְנִקְרָא
 מְצֻלוֹת יָם, מְצֻלוֹת מְאֻתָּם יָם קְדוֹשׁ,
 מְצֻלוֹת – זְהֻמַּת הַכְּסָף. וְעַל כֵּן כָּל אוֹתָם
 הַחֲטָאִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל שׁוֹרִים לְתוֹכוֹ (אֲצִלוּ),
 וְהוּא מְקַבֵּל אוֹתָם, וְנִשְׁאָבִים לְתוֹכוֹ. מַה

דְּעֻזָּא זֶל, חֲמִיתוּן עֲבָדָא דִּישְׂדֵי עֲדָבִין בְּמַאֲרִיָּה,
 אַרְחִיָּה דְּעֻלְמָא דְּעֲבָדָא לָא נָטַל אֶלָּא מַה דִּיהִיב
 לִיה מַאֲרִיָּה. אֲבָל, בְּגִין דְּסַמְא"ל זְמִין תַּאי יוֹמָא
 בְּדִלְטוֹרָא, וּבְגִין דְּלֹא יְהֵא לִיה פִּטְרָא (ס"א בְּהַאי עֲדָבָא
 הוּא סְלֵקָא בֵּיה) יְהִבִּין לִיה חוּלְקָא בְּהַאי.

וְהַאי עֲדָבָא מִגְרַמִּיהּ הוּא דְסָלִיק בֵּיה, דְּאָמַר רַבִּי
 יְהוּדָה אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מְלָה עֲלָאָה
 אֲשַׁבְּחָנָא בְּעֲדָבָא. עֲדָבָא דִּיהוֹשֻׁעַ, כְּתִיב בֵּיה, (במדבר
 כ) עַל פִּי הַגּוֹרֵל, עַל פִּי הַגּוֹרֵל וְדַאי, דְּאִיהוּ אָמַר
 דָּא חוּלְקָא דִּיהוּדָה, דָּא דְבִנְיָמִין וְכוּ', וְכֵן כְּלָהוּ.
 אֹף חָבָא, כִּיּוֹן דְּכַהֲנָא שְׁוֵי יְדוּי, אֵינּוּן עֲדָבִין
 מְדִלְגֵי וְסִלְקִין בִּידָא דְכַהֲנָא, (ס"א וְסִלְקִין עֲדָבִין בִּידָא דְכַהֲנָא,
 אֵינּוּן מְדִלְגֵי מִן יְדוּי) וְשֶׁאֲרֵן בְּאַתְרֵיהוּ. הָדָא הוּא דְכְּתִיב,
 וְהִשְׁעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרֵל, עָלָה עָלָיו וְדַאי.

לְשׁוֹן הַקּוֹדֵשׁ

עֲלִיּוֹן מַצְאָנוּ בְּגוֹרֵל. בְּגוֹרֵל שֶׁל יְהוֹשֻׁעַ
 כְּתוּב בּו, (במדבר כו) עַל פִּי הַגּוֹרֵל, עַל פִּי
 הַגּוֹרֵל וְדַאי, שֶׁהוּא אָמַר: זֶה חֶלְקוֹ שֶׁל
 יְהוּדָה, זֶה שֶׁל בְּנֵימִין וְכוּ', וְכֵן כָּלֵם. אֹף
 כָּאן, כִּיּוֹן שֶׁחֶבְדָּן שָׁם יְדוּי, אוֹתָם
 הַגּוֹרֵלוֹת מְדִלְגִים וְעוֹלִים בְּיַד חֶבְדָּן (ועוֹלִים
 הַגּוֹרֵלוֹת בְּיַד חֶבְדָּן הֵם מְדִלְגִים מִיָּדוּי) וְשׁוֹרִים
 בְּמִקְוָם. זֶהוּ שְׁכַתוּב, וְהִשְׁעִיר אֲשֶׁר עָלָה
 עָלָיו הַגּוֹרֵל, עָלָה עָלָיו וְדַאי.

הַשְּׁעִירִים גּוֹרֵלוֹת, אִם כֶּךָ, כְּבוֹד הוּא שֶׁל
 הָעֻזָּא זֶל, רְאִיתֶם עֶבֶד שְׁזוֹרֵק גּוֹרֵלוֹת עִם
 רַבּוֹנוֹ? דְּרַךְ הָעוֹלָם שֶׁעֶבֶד אֵינּוּ נוֹטֵל
 אֶלָּא מַה שְּׁנוֹתֵן לוֹ רַבּוֹנוֹ. אֲבָל מִשּׁוּם
 שְׁסַמְא"ל מְזַמֵּן בְּיוֹם הַזֶּה עַל מְלִשְׁיָנוֹת,
 וְכִדֵּי שְׁלֵא יְהִיָּה לוֹ פִּתְחוּן פֶּה, (בְּגוֹרֵל הַזֶּה הוּא
 עוֹלָה בּו) נוֹתְנִים לוֹ חֶלֶק בְּזֶה.

וְהַגּוֹרֵל הַזֶּה מַעְצָמוֹ הוּא שֶׁעוֹלָה בּו.
 שְׂאֵמַר רַבִּי יְהוּדָה אָמַר רַבִּי יִצְחָק, דְּבָר

וְלֹא דָּא בְּלַחֲזוּדֵי, אֶלְא בְּכָל זְמַנָּא דְדַלְטוּרָא זְמִין,
 וְאֶתְיִיחִיב לִיה רְשׁוּתָא, בְּעֵינָן לְשׁוּאָה
 לְקַבְּלִיה בְּמַה דִּיתַעֲסֵק, וְשָׂבִיב לֹון לְיִשְׂרָאֵל. בְּהֵא
 יוֹמָא דְדַלְטוּרָא זְמִין לְאַלְלָא אֶרְעָא. הָדָא הוּא
 דְכְּתִיב, (איוב א) וַיֹּאמֶר יי' אֶל הַשָּׁטָן מֵאִין תָּבֵא. וְהָא
 תְּנִינָן, מְשׁוּט בְּאַרְצָן, מָאֵי הוּא. אֶלְא הָא הוּא
 דְדַלְטוּרָא רַבָּא מְקַטְרָנָא דְיִשְׂרָאֵל.

וְהָא אֶתְעֵרוּ חֲבֵרְיָא, (דְּיִבְיָא) בְּהֵיִא שַׁעְתָּא דַּהוּ
 זְמִינָן יִשְׂרָאֵל לְמַעְבַּר יַמָּא, וְלֹא־תַפְרָעָא
 מִמְצָרָאֵי, אָמַר, אֲנָא אֶעְבְּרָנָא בְּאַרְעָא קְדִישָׁא,
 וְחַמִּינָא דְלֹא אֶתְחַזֵּן אֵלִין לְמִיעַל בְּגוֹוָה, אִי אַנְתָּ
 דָּאִין דִּינָא, דִּינֵיִהוּ הָכָא בְּמִצְרָאֵי, מַה שְּׁנִיין אֵלִין
 מֵאֵלִין, אוּ יְמוֹתוֹן כְּלָהוּ כְּתָדָא, אוּ יִתְדְרוֹן כְּלָהוּ
 לְמִצְרָיִם. וְלֹא אַנְתָּ הוּא דְאַמְרַת, (בראשית טו) וַעֲבַדוּם

לשון הקודש

וְחֵרֵי הַתְּעוֹרְרוּ הַחֲבֵרִים, (שודא) בְּאוֹתָהּ
 שָׁעָה שְׁהִיוּ יִשְׂרָאֵל מְזַמְנִים לַעֲבַר בֵּינָם
 וְלַהֲפָרַע מִן הַמִּצְרַיִם, אָמַר: אֲנִי עֲבַרְתִּי
 בְּאַרְצָן הַקְּדוּשָׁה, וְרֵאִיתִי שְׂאֵלָה לֹא
 רְאוּיִים לְהַכְנִס לְתוֹכָהּ. אִם אַתָּה דֵּן דִּין
 – הַדִּינִים שְׂלָהֶם כָּאֵן כְּמוֹ הַמִּצְרַיִם. מַה
 שׁוֹנִים אֵלּוּ מֵאֵלוּ? אוּ שְׂיִמּוֹתוֹ כְּלָם
 כְּאַחַד, אוּ שְׂיַחְזְרוּ כְּלָם לְמִצְרָיִם. וְלֹא

וְלֹא זֶה בְּלַבְדוֹ, אֶלְא בְּכָל פַּעַם שְׂמֹזְמֵן
 הַמְּלָשִׁין וְנִתְּנַת לֹו רְשׁוּת, צְרִיכִים לְשִׁים
 כְּנִגְדוֹ בְּמַה שְׂיִתַּעֲסֵק וַיַּעֲזֹב אֶת יִשְׂרָאֵל.
 בַּיּוֹם הַזֶּה מְזַמֵּן הַמְּלָשִׁין לְרַגֵּל אֶת הָאָרֶץ.
 זֶהוּ שְׂכַתוֹב (איוב א) וַיֹּאמֶר ה' אֶל הַשָּׁטָן
 מֵאִין תָּבֵא. וְחֵרֵי שְׁנִינּוּ, מְשׁוּט בְּאַרְצָן,
 מַה זֶה? אֶלְא זֶהוּ הַמְּלָשִׁין הַגְּדוֹל
 מְקַטְרָנָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

וְעֵנִי אוֹתָם ד' מֵאוֹת שָׁנָה, וְהָא לָא סְלִיקוּ
מִחוּשְׁבֵּנָא אֲלָא רַד"ו, וְלֹא יִתִּיר.

אָמַר קְדָשָׁא בְרוּךְ הוּא, מָאִי אַעֲבִיד, אֲשֶׁתִּדְלוּתָא
בְּעֵיָא הָכָא, לְאִיתָאָה קֶרְבָּא לְקַבְּלִיהָ,
יְהִיבְנָא לִיה בְּמָה דִּיתַעֲסֵק, וְיִשְׁבּוּק בְּחוּ לְבָנִי, וְהָא
אֲשֶׁתִּבַּח בְּמֵאן דִּיתַעֲסֵק, מִיַּד אָמַר לִיה, הֲשִׁמַּתָּ
לְבָדְךָ אֶל עַבְדֵי אֵיזֹב כִּי אֵין כְּמוֹחוּ בְּאַרְצֵי. מִיַּד
פְּלַג לִיה דִּלְטוֹרָא בְּמַלְיִן, וַיַּעַן הַשָּׁטָן אֶת יי' וַיֹּאמֶר
הַחֲנָם יִרְא אֵיזֹב אֱלֹהִים.

לְרַעֲיָא דְבַעֲי לְאַעֲבָרָא עָאנִיָּה בְּחַד נַהֲרָא, אַעֲבָר
וְאַבָּא לְקַטְרָנָא לִיה בְּעָאנִיָּה, רַעֲיָא הָוָה
חֲכִים, אָמַר מָאִי אַעֲבִיד, דְּבַעוּד דְּאַנָּא אַעֲבָר
לְטַלְיָא, יְקַטְרַג הוּא בְּעָאנִי. זְקַף עֵינֵי, וְחַמָּא בֵּין
עָאנָא, חַד תִּישָׂא מֵאֲלִין תִּישִׂי בְּרָא, דְּהָוָה רַב

לשון הקודש

אֵין כְּמוֹחוּ בְּאַרְצֵי. מִיַּד חֲלַק לוֹ הַמַּלְשִׁין
בְּדְבָרִים, וַיַּעַן הַשָּׁטָן אֶת ה' וַיֹּאמֶר הַחֲנָם
יִרְא אֵיזֹב אֱלֹהִים.

לְרַעֲיָא שְׂרַעָה לְהַעֲבִיר עָאנֵי בְּנַהֲרָ
אַחַד. עֵבֶר זָאב לְהַתְנַרְוֹת בְּעָאנֵי. הַרְוַעָה
הָיָה חֲכָם, אָמַר: מָה אַעֲשֶׂה, שְׁבַעוּד
שָׂאנֵי מַעֲבִיר אֶת הַטַּלְאִים, הוּא יִתְנַרְוָה
בְּעָאנֵי? הַרִים עֵינֵי וְרָאָה בֵּין הַעָאן תִּישִׂ

אִתָּה הוּא שְׂאֲמַרְתָּ, (בראשית טו) וַעֲבָדוּם וְעֵנִי
אִתָּם אֲרַבַּע מֵאוֹת שָׁנָה? וְהָרִי לֹא עָלוּ
מִחוּשְׁבוֹנוֹ אֲלָא מֵאֲתִים וְעֶשֶׂר, וְלֹא יוֹתֵר.
אָמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: מָה אַעֲשֶׂה?
כֵּאֵן צְרִיכָה הַשְׁתַּדְּלוּת, לְהַבִּיא קֶרֶב
בְּגִידוֹ. אִתָּן לוֹ כְּמָה שְׂיִתַּעֲסֵק, וַיַּעֲזֹב אֶת
בְּנֵי, וְהָרִי נִמְצָא כְּמָה שְׂיִתַּעֲסֵק. מִיַּד
אָמַר לוֹ: הֲשִׁמַּתָּ לְבָדְךָ אֶל עַבְדֵי אֵיזֹב כִּי

וְתַקִּיף. אָמַר, אֲשֶׁר־י דָּא לְקַבְּלִיהּ, וּבְעוֹד דְּמִקְטָרְגִי
דָּא בְּדָא, אַעְפָּר לְכָל עֲאָנָא, וַיִּשְׁתַּזְכּוֹן מִנִּיהּ.

כִּי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר, וּדְאִי הָא תִּישָׂא חַד
רַב וְתַקִּיף וְאֱלִים, אֲשֶׁר־י לְקַבְּלִיהּ, וּבְעוֹד
דְּהוּא יִשְׁתַּדֵּל בֵּיהּ, יַעֲבֵרוֹן בְּנֵי, וְלֹא יִשְׁתַּכַּח
קַטְיִגוֹרָא לְגַבִּייהוּ. מִיַּד, וַיֹּאמֶר יי' אֶל הַשָּׁטָן הַשְּׂמֵתָ
לְבָד. עַד דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא זְיוֹג לְהוּ בְּחֻדָּא,
דְּכַתִּיב הֵנוּ בְּיָדְךָ. בְּעוֹד דְּהוּא אֲשֶׁתַּדֵּל בֵּיהּ, שָׂבִיב
לוֹן לְיִשְׂרָאֵל, וְלֹא אֲשֶׁתַּכַּח קַטְיִגוֹרָא לְגַבִּייהוּ.

אוֹף הָכִי בְּהֵא יוֹמָא, דְּלְטוֹרָא זְמִין לְאַלְלָא
אַרְעָא, וּבְעֵינָא לְשִׁדְרָא לְקַבְּלִיהּ בְּמַה
דִּיתַעֲסַק (בְּנוֹנָא דִּילִיהּ), וּבְעוֹד דְּאִיהוּ אֲשֶׁתַּדֵּל בֵּיהּ,
שָׂבִיב לוֹן לְיִשְׂרָאֵל. וּמִתְלָא אֲמַרִי לְזִלְזוּלָא דְּבִי
מְלָכָא, הֵב לִיהּ זְעִיר חֲמָרָא, וַיִּשְׁבַּחְךָ קַמִּי מְלָכָא.

לשון הקודש

עד שהקדוש ברוך הוא זוג אותם
בְּאֶחָד, שְׂכַתוֹב הֵנוּ בְּיָדְךָ. בְּעוֹד שְׂהוּא
מִתַּעֲסַק בּוּ, עוֹב אֶת יִשְׂרָאֵל, וְלֹא נִמְצָא
מִקְטָרְגִי אֲלֵיהֶם.

אֵת פֶּאֶן פִּיּוֹם הַזֶּה הַמְלִשִׁין מִזְמַן לְרַגְלִי
אֶת הָאָרֶץ, וְצָרִיכִים לְשַׁלַּח בְּנִגְדוֹ בְּמַה
שִׁיתַּעֲסַק (בְּדַגְמָה שְׁלוּ), וּבְעוֹד שְׂהוּא מִתַּעֲסַק
בּוּ, עוֹב אֶת יִשְׂרָאֵל. וּמִשָּׁל אוֹמְרִים
לְמִזְלָל שֶׁל בֵּית הַמִּלְחָה: תָּן לוֹ מַעַט זִיּוּן,

אֶחָד מֵאוֹתָם תִּישִׂי הֶבֶר, שְׂהִיָּה גְדוֹל
וְחֹזֵק. אָמַר: אֲזַרְק זֶה בְּנִגְדוֹ, וּבְעוֹד
שְׂמִתְגָּרִים זֶה בְּזֶה, אַעֲבִיר אֶת כָּל הַעֲאֵן
וַיִּנְצְלוּ מִמֶּנּוּ.

כִּי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. אָמַר: וּדְאִי
הַתִּישׁ הַזֶּה גְדוֹל אֶחָד וְחֹזֵק וְאֱלִים,
אֲזַרְק בְּנִגְדוֹ, וּבְעוֹד שְׂהוּא מִתַּעֲסַק עִמּוֹ,
יַעֲבֵרוּ בְנֵי, וְלֹא יִמְצָא קַטְיִגוֹרָא עֲלֵיהֶם.
מִיַּד – וַיֹּאמֶר ה' אֶל הַשָּׁטָן הַשְּׂמֵתָ לְבָד.

וְאִי לֹא יִימָא לְמַלְכָּא מַלְהַ בִּישָׂא. לְזַמְנִין נְטַלִּין
 לָהּ לְחַהֲיָא מַלְהַ, עַלְאִי דְבִי מַלְכָּא, וּמַלְכָּא עֶבֶד
 דִּינָא בְּגִינֵיהּ.

רַבִּי (דף ק"ב ע"א) יִצְחָק אָמַר, לְשִׁטְיָא דְקָאִים קָמִי
 מַלְכָּא, חֵב לִיָּה חֲמָרָא, וּלְבַתֵּר אִימָא לִיָּה,
 וְאַחֲזִי לִיָּה, כָּל אֵינֻן טַעֲוֻן דְעַבְדֵּת, וְכָל אֵינֻן
 בִּישׁוּן, וְהוּא יִיתִי וַיִּשְׁבַּחְךָ, וַיִּימָא דְלֹא יִשְׁתַּכַּח
 בְּעַלְמָא כְּוֹתְךָ. אוֹף חָכָא, הָא קָאִים דְלְטוֹרָא
 תְּדִיר קָמִי מַלְכָּא, יִשְׂרָאֵל יְהִבִּין לִיָּה הָאִי דוֹרוֹן,
 וּבְהָאִי דוֹרוֹן פְּתַקָּא, לְכָל בִּישׁוּן, וּלְכָל טַעֲוֻן, וּלְכָל
 חוֹבִין דְעַבְדוּ יִשְׂרָאֵל, וְהוּא אֲתִי וּמְשַׁבַּח לְהוּ
 לְיִשְׂרָאֵל, וְאַתְעֲבִיד סְנִיגוֹרָא עָלְיָהּ, וְקוֹדֶשָׁא בְּרִיד
 הוּא אַהֲדָר כְּלָא לְרִישָׁא דְבִישׁוּ דְעַמִּיָּה, בְּגִין
 דְכַתִּיב, (משלי כה) כִּי גָחְלִים אֶתָּה חוֹתָה עַל רֹאשׁוֹ.

לשון הקודש

כֵּן, הָרִי עוֹמֵד הַמְּלָשִׁין תְּמִיד לְפָנֵי
 הַמְּלָךְ, יִשְׂרָאֵל נוֹתֵנִים לוֹ אֶת הַדּוֹרוֹן
 הַזֶּה, וּבַדּוֹרוֹן הַזֶּה פְּתַק לְכָל הָרְעוֹת וּלְכָל
 הַטְּעוּיֹת וּלְכָל הַחֲטָאִים שֶׁעָשׂוּ יִשְׂרָאֵל,
 וְהוּא בָּא וּמְשַׁבַּח אֶת יִשְׂרָאֵל, וְנַעֲשֶׂה
 עֲלֵיהֶם סְנִיגוֹר, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְחַזֵּר
 אֶת הַכֹּל לְרֹאשׁ הָרְעִים שֶׁל עַמּוֹ, מִשּׁוּם
 שְׂפָתוֹב (משלי כה) כִּי גָחְלִים אֶתָּה חוֹתָה עַל
 רֹאשׁוֹ.

וַיִּשְׁבַּחְךָ לְפָנֵי הַמְּלָךְ. וְאִם לֹא, יֹאמֵר
 לְמַלְךְ דְּבוֹר רַע. לְפַעְמִים נוֹטְלִים אֶת
 אוֹתוֹ דְבוֹר עֲלִיוֹנֵי בֵּית הַמְּלָךְ, וְהַמְּלָךְ
 עוֹשֶׂה בְּגָלְלוֹ דִּין.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, לְשׁוֹטָה שֶׁעוֹמֵד לְפָנֵי
 הַמְּלָךְ, תָּן לוֹ זֵן, וְאַחֵר כִּךְ אָמַר לוֹ
 וְהִרְאֶה לוֹ כָּל אוֹתָן טְעוּיֹת שֶׁעָשִׂיתָ וְכָל
 אוֹתָן רְעוֹת, וְהוּא יָבֵא וַיִּשְׁבַּח אוֹתְךָ,
 וַיֹּאמֶר שְׁלֹא נִמְצָא בְּעוֹלָם כְּמוֹתְךָ. אִף

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְוִי לֹון לְעַמָּא דְעֵשׂוֹ, בְּשַׁעֲתָא
 דְהָאִי שְׁעִיר מְשֻׁדְרִי לְתַהוּא דְלִטּוֹרָא מְמַנָּא
 דְעַלְיֵיהּ, דְבִגְיֵינָהּ אֲתִי לְשַׁבְחָא לֹון לְיִשְׂרָאֵל,
 וְקוֹדְשָׁא בְרִידָהּ הוּא אֲתֵדֵר כָּל אֵינוֹן חוֹבִין לְרִישָׁא
 דְעַמִּיָּה, בְּגִין דְכֹתִיב, (תהלים קא) דוֹבֵר שְׁקָרִים לֹא יִפּוֹן
 לְנֶגְדַ עֵינָי. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֲלִמְלָא הָוֹ יְדַעֵי
 אוֹמוֹת הָעוֹלָם מֵהָאִי שְׁעִיר, לָא שְׁבָקִין לֹון
 לְיִשְׂרָאֵל, יוֹמָא חַד בְּעָלְמָא.

תָּא חַזִּי, כָּל תַּהוּא יוֹמָא מְשֻׁדְרֵל אִיהוּ בְתַהוּא
 שְׁעִיר, וּבְגִין כֶּךָ קוֹדְשָׁא בְרִידָהּ הוּא מְכַפֵּר לְהוּ
 לְיִשְׂרָאֵל, וְדַכִּי לֹון מְכַלָּא, וְלֹא אֲשַׁתְּבַח קִטְנוֹרִיא
 קַמִּיָּה. לְבַתָּר, הוּא אֲתִי וּמְשַׁבַּח לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל.
 וּבְדִין שְׂאִיל לִיָּה, כְּמָה דְאֵתְ אָמַר, וַיֹּאמֶר יי' אֶל
 הַשָּׁטָן מֵאִין תָּבֵא, אֲתִיב בְּתוֹשְׁבַתֵייהוּ דְיִשְׂרָאֵל,
 וְקִטְנוֹרָא אֲתַעְבִּיד סִינְגוֹרָא וְאֲזִיל לִיָּה.

לשון הקודש

מהשעיר הזה, לא משאירים את ישראל
 יום אחד בעולם.

בא ראה, כל אותו יום הוא מתעסק עם
 אותו שעיר, ומשום כך הקדוש ברוך
 הוא מכפר לישראל ומטהר אותם
 מהכלל, ולא נמצאת קטנוריה לפניו. אחר
 כך הוא בא ומשבח את ישראל, ואז
 שואל אותו, כמו שנאמר, ויאמר ה' אל

אמר רבי יוסי, אזי לו לעם של עשו
 בשעה ששולחים את השעיר הזה
 לאותו המלשין שממנה עליהם, שבגללו
 בא לשבח את ישראל, והקדוש ברוך
 הוא מחזיר את כל החטאים על ראש
 עמו, משום שכתוב (תהלים קא) דבר שקרים
 לא יפון לנגד עיני. אמר רבי יהודה,
 אלמלא היו יודעים אמות העולם

בְּדִין קְדָשָׁא בְּרִידָה הוּא אָמַר לְשִׁבְעֵין שָׁרִין
 דְּסַחְרִין פּוֹרְסִינָא, חֲמוּתוֹן הָאֵי דְלִטּוֹרָא,
 הוּאֹדְ קָאִים עַל בְּנֵי תְדִיר, (אֶסְתְּכֻמוּ) הָא שְׁעִירָא תְדָא
 דְאֶשְׁתַּבַּח (ס"א אֶשְׁתַּדַּר) גִּבְיִתָּהּ, בְּפִתְקָא דְכָל חוֹבֵיִהּ
 וְכָל טְעוֹתֵיהּ, וְכָל מַה דְחָטוּ וְחָבוּ קַמָּאי, וְהוּא
 קַבִּיל לֹוֹן. בְּדִין אֶסְתְּכֻמוּ בְּלָהוּ, דִּיהֲדָרוֹן אֵינוֹן
 חוֹבִין עַל עֲמִיָּה.

רַבִּי אַבָּא אָמַר, כָּל אֵינוֹן חוֹבִין וְחֲטָאִין מִתְדַבְּקִין
 בֵּיהּ, כְּמַה דְכֹתִיב, (מִיכָה ז) וְתִשְׁלִיךְ בְּמַצּוֹלוֹת
 יָם כָּל חֲטָאֲתָם. וְלִבְתֵּר, כְּלָהוּ מִתְהַדְרִין בְּרִישֵׁיהוֹן
 דְעֲמִיָּה, תְדָא הוּא דְכֹתִיב, (וִיקְרָא טז) וְנָשָׂא הַשְּׁעִיר
 עָלָיו אֶת כָּל עֲוֹנוֹתָם אֶל אֶרֶץ גְּזֵרָה. בְּהָאֵי יוֹמָא
 מִתְעַטֵּר כְּתָנָא בְּעַטְרִין עֲלָאִין, וְהוּא קָאִים בֵּין
 עֲלָאֵי וְתַתָּאֵי, וּמְכַפֵּר עֲלֵיהּ וְעַל בֵּיתֵיהּ, וְעַל כְּתָנֵי,
 וְעַל מִקְדָּשָׁא, וְעַל יִשְׂרָאֵל כְּלָהוּ.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

וְהוּא קַבֵּל אוֹתָם. אֵזִי כָלִם מִסְכִּימִים
 שְׁיַחֲזְרוּ אוֹתָם הַחֲטָאִים עַל עַמּוֹ.
 רַבִּי אַבָּא אָמַר, כָּל אוֹתָם עוֹנוֹת
 וְחֲטָאִים נִדְבָקִים בּוֹ, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (מִיכָה ז)
 וְתִשְׁלִיךְ בְּמַצּוֹלוֹת יָם כָּל חֲטָאֲתָם. וְאַחַר
 כֵּךְ כָּלִם חוֹזְרִים עַל רֵאשֵׁי עַמּוֹ, זְהוּ
 שְׁפָתוֹב (וִיקְרָא טז) וְנָשָׂא הַשְּׁעִיר עָלָיו אֶת
 כָּל עֲוֹנוֹתָם אֶל אֶרֶץ גְּזֵרָה. בַּיּוֹם הַזֶּה

הַשְּׁטָן מֵאִין תְּבֵא. מְשִׁיב כַּתְשִׁבְתָּם שֶׁל
 יִשְׂרָאֵל, וְהַקְטָנוֹר גַּעֲשֶׂה סְגִנוֹר וְהוֹלֵךְ לוֹ.
 אֵזִי הַקּוּדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹמֵר לְשִׁבְעִים
 הַשָּׂרִים שְׁסָבִיב הַכֶּסֶף: רְאִיתָם אֶת
 הַמַּלְשִׁין הַזֶּה, אֵיךְ עוֹמֵד עַל בְּנֵי תַמִּיד?
 (מִסְכִּימִים) הָרִי שְׁעִיר אֶחָד שְׁנַמְעָא (שְׁנַשְׁלַח)
 אֶצְלוֹ בְּפִתְקָא עִם כָּל חֲטָאֵיהֶם וְכָל
 טְעוֹתֵיהֶם, וְכָל מַה שְׁחָטְאוּ וְחָבוּ לְפָנָי,

תָּאנָא, בְּשַׁעְתָּא דְעָאל בְּדַמָּא דְפָר, מְכוּיִן
 בְּרִישָׁא דְמַהִימְנוּתָא, וְאָדִי בְּאַצְבָּעֵיהּ,
 בְּמָה דְכְתִיב, וְהִזָּה אוֹתוֹ עַל הַפְּפֶרֶת וְלִפְנֵי
 הַפְּפֶרֶת וְחִיד עֶבֶד. פָּסִים בְּקַפְטָא (ס"א)
 בְּקַפְטָא) דְאַצְבָּעָא, וְאָדִי כְּמַצְלִיף, בְּטִיפִין דְאַצְבָּעָא,
 לְסַטְרֵי קַפְתוּרָא (ס"א קַפְתוּרָא) (ס"א כַּפּוּרְתָא), אָדִי וְאַתְכּוּוֹן,
 וְשָׂאֲרֵי לְמַמְנֵי אַחַת, אַחַת וְאַחַת. אַחַת בְּלַחוּדָהָא,
 אַחַת דְכָלִיל פְּלָא, אַחַת שְׁבַחָא דְכָלָא, אַחַת דְכָלָא
 אַחַדְרוֹן לְקַבְלָהּ, אַחַת רִישָׁא דְכָלָא. לְבַתָּר אַחַת
 וְאַחַת, דְאַיְנוֹן שְׂרִיין בַּחְדָּא, בְּרַעוּתָא בְּאַחֲוּוּתָא,
 וְלֹא מִתְפָּרְשֵׁן לְעֵלְמִין.

בְּתַר דְמָטָא לְהָאֵי וְאַחַת, דְהִיא אֵימָא דְכָלָא.
 מִכָּאן שָׂאֲרֵי לְמַמְנֵי בְּזוּוּגָא, וּמְנֵי וְאָמַר,
 אַחַת וְשִׁתַּיִם. אַחַת וְשָׁלֹשׁ. אַחַת וְאַרְבַּע. אַחַת

לשון הקודש

ומתכפון, ומתחיל למנות: אחת, אחת ואחת. אחת לבדה, ואחת שכוללת הכל. אחת השבחה של הכל, האחת שהכל חוזרים כנגדה, אחת הראש של הכל. אחר כך אחת ואחת, שהם שורים באחד, ברצון ובאחתה, ולא נפרדים לעולמים.

אחר שמגיע לואחת הזו, שהיא אם הכל, מכאן מתחיל למנות בזווג, ומונה ואומר: אחת ושתיים, אחת ושלוש, אחת

מתעטר בהן בעטרות עליונות, והוא עומד בין עליונים ותחתונים, ומכפר עליו ועל ביתו, ועל הבהנים, ועל המקדש, ועל כל ישראל.

למדנו, בשעה שנכנס עם דם הפר, מכוון בראש האמונה, ומוזה באצבעו, בכתוב והזה אתו על הכפרת ולפני הכפרת. ואיך עושה? טובל בראשי (בדובק) האצבעות, ומוזה כמצליף בטפות האצבע ל'אדי הטבור (השפוע) (הכפרת), מזה

וְחֵמֶשׁ. אֶחָת וְשֵׁשׁ. אֶחָת וְשִׁבְעַ. בְּגִין לְאִמְשָׁכָא
 וּלְנַגְדָא לְהָא אֶחָת, דְּהִיָּא אִימָא (יִמָּא) עֲלָאָה,
 בְּדַרְגִין יְדִיעֹן, לְכַתְרָא (ס"א לְנַהֲרָא לְאִימָא) דְּאִימָא תַתְּאָה.
 וְלְאִמְשָׁכָא נְהָרִין עֲמִיקִין מֵאֲתַרְיָהוּ לְכַנְסַת
 יִשְׂרָאֵל. וְעַל דָּא, יוֹמָא דָּא תְרִין נְהוּרִין נְהָרִין
 כְּתָדָא, אִימָא עֲלָאָה נְהָרָא לְאִימָא תַתְּאָה. וְעַל דָּא
 כְּתִיב יוֹם הַכַּפּוּרִים, כְּמָה דְּאֲתַמַּר.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק קַפְטָרָא חָדָא קְשִׁירָא בְּרַגְלוֹי
 דְּכַתְּנָא, בְּשַׁעֲתָא דְּהָהּ עָאֵל, דְּאִי יָמוּת
 הָתָם, יִפְקֹוּהוּ מִלְּבָר. וּבְמָה יִדְעִי. בְּהָהּ זְהוּרִיתָא
 אֲתִיידַע וְאַשְׁתְּמוּדַע, כִּד לָא יִהְיֶה גְוֹוֹנִי. בְּהָהּ
 שַׁעֲתָא אֲשַׁתְּמוּדַע, דְּכַתְּנָא אֲשַׁתְּכַח לְגוּ בְּחַטָּאָה.
 וְאִי יִפּוּק בְּשָׁלָם, בְּזְהוּרִיתָא אֲתִיידַע וְאַשְׁתְּמוּדַע,
 דִּיִּהְיֶה גְוֹוֹנִי לְחַוּוּר. בְּדִין חֲדוּוּתָא הִיא בְּעֲלָאִי

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, שְׂרָשְׁרַת אֶחָת
 קְשׁוּרָה לְרַגְלֵי הַכַּהֵן בְּשַׁעֲהָ שְׁהִיָּה
 נְכָנָם, שָׂאֵם יָמוּת שָׂם, יוֹצִיאֹוּהוּ
 מִבְּחֹזֶן. וּבְמָה יוֹדְעִים? בְּאוֹתָהּ זְהוּרִית
 נוֹדַע וְהִכְר, כְּשִׁלָּא נְהִפְךְ צְבָעוּ. בְּאוֹתָהּ
 שַׁעֲהָ נוֹדַע שְׁחַכְהֵן נִמְצָא בְּפָנִים
 בְּחַטָּא. וְאִם יֵצֵא בְּשָׁלוֹם, בְּזְהוּרִית
 יוֹדַע וְיִכְר, שְׂיִהְיֶה צְבָעוּ לְלִבְךָ, אֲזִי
 שְׂמָחָה הִיא בְּעֲלִיּוֹנִים וּבְתַתְּוֹנִים. וְאִם

וְאַרְבַּע, אֶחָת וְחֵמֶשׁ, אֶחָת וְשֵׁשׁ, אֶחָת
 וְשִׁבְעַ. כִּדִּי לְמִשְׁדָּה וְלְהַשְׁפִּיעַ לְאֶחָת הַזֶּה,
 שְׁהִיא הָאֵם (הַיָּם) הָעֲלִיּוֹנָה, בְּדַרְגּוֹת
 יְדוּעוֹת, לְכַתֵּר (לְהַר לְאִמָּא) שֶׁל אִמָּא
 הַתַּחְתּוֹנָה, וְלְהַמְשִׁיךְ נְהָרוֹת עֲמִיקִים
 מִמְּקוֹמָם לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל. וְעַל כֵּן בַּיּוֹם
 הַשְּׁנַי שְׁנַי אֹרוֹת מְאִירִים כְּאַחַד, הָאֵם
 הָעֲלִיּוֹנָה מְאִירָה לְאֵם הַתַּחְתּוֹנָה, וְעַל כֵּן
 כְּתוּב יוֹם הַכַּפּוּרִים, כְּמוֹ שְׁנַתְּבָאֵר.

וְתַתְּאֵי. וְאִי לָאוּ כְּלָהוּ אֶשְׁתְּכָחוּ בְּצַעְרָא, וְהוּוּ יַדְעֵי
כְּלָא, דְּלֹא אֶתְקַבְּלוּ צְלוֹתְהוֹן.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בֵּינֵן דִּהְוָה עָאֵל, וְטַמְטָם עֵינָיו
דְּלֹא לְאַסְתְּכָלָא בְּמָה דְּלֹא אֶצְטְרִיד, וְהוָה
שָׁמַע קָל גְּדַפֵּי כְּרוּבִיא מְזַמְרֵי וּמְשַׁבְּחֵי. הָוָה יָדַע
פְּהִנָּא, דְּכְלָא הָוָה בְּחֻדְוָה, וַיִּפּוּק בְּשָׁלָם. וְעַם פֶּל
דָּא בְּצְלוֹתֵיהּ הָוָה יָדַע, דְּמַלְיִן נְפֻקִין בְּחֻדְוֹתָא,
וּמִתְקַבְּלִין וּמִתְבָּרְכִין (דף ק"ב ע"ב) בְּדַקָּא יָאוּת, וּכְדִין
חֻדְוֹתָא הִיא בְּעֵלְאֵי וְתַתְּאֵי.

רַבִּי אֶלְעָזָר שָׁאַל לְרַבִּי שְׁמַעוֹן אָבוּי, אָמַר לֵיהּ,
הֵיא יוֹמָא אָמַאי הוּא בְּהֵאי אַתְר תְּלִי, וְלֹא
בְּדַרְנָא אַחְרָא, דִּיאֵזֵת הוּא לְמַהֲוֵי בְּדַרְנָא דְּמַלְכָּא
שָׂאֲרֵי, יִתִּיר מְכָלָּא. אָמַר לֵיהּ רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶלְעָזָר
בְּרִי, הָכִי הוּא וְדָאֵי, וַיָּאוּת שָׁאַלְתָּ.

לשון הקודש

ומתברכים בראוי, ואז היא שמחה
בעליונים ובתחתונים.

רבי אלעזר שאל את רבי שמעון אבוי.
אמר לו, למה במקום הזה היום הזה תלוי
ולא בדרגה אחרת, שראוי הוא להיות
בדרגה ששם שורה המלך יותר מהכל?
אמר לו רבי שמעון, אלעזר בני, כך הוא
ודאי, ויפה שאלת.

לא, כלם נמצאו בצער, והיו כלם
יודעים שלא התקבלו תפלותיהם.

אמר רבי יהודה, בין שהיה נכנס,
וטמטם את עיניו שלא להסתכל במה
שלא צריך, והיה שומע קול פנפי
הכרובים מזמרים ומשבחים, היה יודע
הבהן שהכל היה בשמחה, ויצא
בשלום. ועם כל זה, בתפלתו היה יודע,
שהמלים יוצאים בשמחה ומתקבלים

תָּא חָזִי, מִלְכָּא קְדִישָׁא, שָׁבִיב הִיכְלִיָּה וּבִיתִיָּה
 בִּידָא דְמִטְרוּנִיתָא, וְשָׁבִב לְבָנָו עִמָּה, בְּגִין
 לְדַבְרָא לֹזֵן, וְלֹא לְקָאָה לֹזֵן, וְלִמְשָׁרֵי בְּגוּוֹיֵיהוּ. דְּאִי
 זְכָאן מִטְרוּנִיתָא עָאֵלֶת בְּחֶדְוֹתָא בִּיקְרָא לְגַבִּי
 מִלְכָּא. וְאִי לָא זְכָאן, הִיא וְאִיעוּן, אֶתְהַדְרוּ בְּגָלוּתָא.
 וְהָא אוּקְיָמְנָא, בְּמָה דְכְתִיב, (משלי יט) מְשַׁדֵּד אָב
 וּבְרִיחַ אִם. וְכְתִיב, (ישעיה ג) וּבְפִשְׁעֵיכֶם שִׁלְחָה אִמְכֶם.

וְעַל דָּא אֵית יוֹמָא חַד בְּשַׁתָּא, לְאִשְׁגָּחָא בְּהוּ,
 וְלְעֵינָא בְּהוּ. וְכַד אֲזִדְמָן הָאִי יוֹמָא, אִימָא
 עֲלָאָה דְכָל חִירוּ בִידְחָא, אֲזִדְמָן לְקַבְלִיָּה,
 לְאִסְתַּכְלָא בְּהוּ בִישְׂרָאֵל. וְיִשְׂרָאֵל אֲזִדְרוּ בְּהָאִי
 יוֹמָא, בְּכַמָּה פּוֹלְחָנִין, בְּכַמָּה עֲלוּתִין, בְּכַמָּה
 עֲנוּוִין, בְּלָחוּ בְּזִכּוּתָא. בְּדִין אֲזִדְמָן לָחוּ חִירוּ,
 מֵאַתֵּר דְכָל חִירוּ בִידְחָא דְמִטְרוּנִיתָא. בְּנִי מִלְכָּא

 לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

שִׁלְחָה אִמְכֶם.

וְעַל כֵּן יוֹם אֶחָד בְּשַׁנָּה לְהַשְׁגִּיחַ בְּהֶם
 וְלְעֵינָם בְּהֶם. וּכְשֶׁמְזַדְמָן הַיּוֹם הַזֶּה, הָאִם
 הַעֲלִיזוּנָה, שְׂכַל הַחֲרוּת בִּידְחָה, מְזַדְמָנָת
 בְּגִידוֹ לְהַסְתַּכֵּל בִּישְׂרָאֵל. וְיִשְׂרָאֵל
 מְזַדְרוּזִים בַּיּוֹם הַזֶּה בְּכַמָּה עֲבוּדוֹת,
 בְּכַמָּה תַּפְלוּת, בְּכַמָּה עֲנוּוִים, כָּלֵם
 בְּזִכּוּת. וְאִזּוּ מְזַדְמָנָת לְהֶם חֲרוּת,

כֹּא רָאָה, הַמֶּלֶךְ הַקּוֹדֶשׁ הַשָּׂאִיר אֶת
 הִיכְלוֹ וּבֵיתוֹ בְּיַד הַגִּבּוּרָה, וְהַשָּׂאִיר אֶת
 בְּנָיו עִמָּה כְּדִי לְהַנְהִיגֵם וּלְהַלְקוֹתֵם
 וְלִשְׁרוֹת בְּתוֹכֶם. שְׂאֵם זֹכִים, הַגִּבּוּרָה
 נִכְנַסֶּת בְּשִׁמְחָה וּבְכַבוֹד אֶל הַמֶּלֶךְ. וְאִם
 לֹא זֹכִים, הִיא וְהֶם חוֹזְרִים לְגָלוּת. וְהָרִי
 בְּאַרְנוֹ, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (משלי יט) מְשַׁדֵּד אָב
 וּבְרִיחַ אִם. וְכְתוּב (ישעיה ג) וּבְפִשְׁעֵיכֶם

בְּנֶהָא, דְּאִתְפְּקְדוּן בִּידְהָא, כְּלָהוּ זַפְּאִין, כְּלָהוּ כְּלָא
 חֲטָאָן, כְּלָא חוּבִין, כְּדִין אֲזִדְּוֹנַת (ס"א וְכַד אֲזִדְּמִן הָאִי יוֹמָא
 וְיִשְׂרָאֵל אֲזִדְּמִנּוּ בְּהָאִי יוֹמָא בְּכַמְּחָ פּוֹלְחִינִין בְּכַמְּחָ אֲלוֹתִין בְּכַמְּחָ עֲגוּיִין כְּלָהוּ בְּזוֹכְתָא
 כְּדִין אִימָא עֲלָאָה רְכַל חִירוֹ בִּידְהָא אֲזִדְּמִנַת לְקַבְּלָא לְאִסְתְּכִלָא בְּהוּ בְּיִשְׂרָאֵל
 וְחֲמָאֵת בְּנִי מִלְכָא בְּנֶהָא (נ"א כְּרֶהָא) דְּאִתְפְּקְדוּן בִּידְהָא דְּמִסְרוּנִיתָא כְּלָהוּ זַפְּאִין
 כְּלָא חֲטָאִין כְּלָא חוּבִין כְּדִין אֲזִמְיַנַת לְהוּ חִירוֹ מֵאַתְרֵי רְכַל חִירוֹ בִּידְהָא דְּמִסְרוּנִיתָא
 כְּדִין מִסְרוּנִיתָא עֲלָאָה) לְגַבִּי מִלְכָא, בְּנֶהֱיִירוֹ, בְּחֶדְוָה,
 בְּשְׁלִימוֹ, בְּרַעוּתָא. דְּהָא רַבִּיאת בְּנִין לְמִלְכָא
 עֲלָאָה כְּדָקָא יָאוּת.

וְכַד הָאִי יוֹמָא לָא אֲשְׁתְּכַחוּ כְּדָקָא יָאוּת, וְוִי לֹון,
 וְוִי לְשְׁלוּחִיהוֹן, וְוִי דְּהָא מִסְרוּנִיתָא אֲתֶרְחַקַת
 מִן מִלְכָא, וְאִימָא עֲלָאָה אֲסִתְּלַקַת, וְלָא נְפִיק מִנָּה
 חִירוֹ לְעֵלְמִין. זַפְּאִין אֵינּוּן יִשְׂרָאֵל, דְּקוּדְשָא בְּרִיד
 הוּא אוֹלִיף לֹון אוֹרְחִוי, בְּגִין לְאֲשְׁתְּזַבָא מִן דִּינָא,
 וְיִשְׁתְּכַחוּן זַפְּאִין קַמִּיהָ. תָּרָא הוּא דְּכְתִיב, (ויקרא טז) כִּי

לשון הקודש

בְּשִׁמְחָה, בְּשִׁלְמוּת, בְּרַצוֹן. שְׁהִרִי גְדֻלָּה
 כְּנִים לְמַלְךְ הָעֲלִיּוֹן כְּרָאוּי.
 וּבְשִׁפְיוֹם הוּא אֵינִם נִמְצְאִים כְּרָאוּי –
 אוּי לְהֵם! אוּי לְשְׁלוּחִיהֵם! אוּי שְׁהִרִי
 הַגְּבִירָה הַתְּרַחְקָה מִן הַמֶּלֶךְ, וְהָאִם
 הָעֲלִיּוֹנָה מִסְתְּלַקַת, וְלָא יוֹצֵאת מִמֶּנּוּ
 חִירוֹת לְעוֹלָמִים. אֲשֶׁרִיהֶם יִשְׂרָאֵל
 שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַד אוֹתֶם אֵת
 דְּרַכְבּוּ כְּדִי לְהַנְצִיל מִן הַדִּין, וְיִמְצְאוּ
 צְדִיקִים לְפָנָיו. זְהוּ שְׁכַתוּב (ויקרא טז) כִּי

מִהַמְקוֹם שְׁכַל הַחִירוֹת בְּיָדֶיהָ שְׁל
 הַגְּבִירָה. בְּנִי הַמֶּלֶךְ בְּנִיָּה, שְׁנַפְקְדוּ
 בְּיָדֶיהָ, כְּלָם זַפְּאִים, כְּלָם בְּלִי חֲטָאִים,
 בְּלִי עוֹנוֹת. אִזּוּ מְזִדְּוֹנַת (וכאשר מִזְדְּמִן הַיּוֹם הַזֶּה
 וְיִשְׂרָאֵל הוֹדְמִנּוּ בַּיּוֹם הַזֶּה בְּכַמְּחָ עֲבוּדוֹת, בְּכַמְּחָ תַּפְלוֹת, בְּכַמְּחָ
 עֲגוּיִים – הַכֹּל בְּזוֹכְתָא. אִזּוּ הָאִם הָעֲלִיּוֹנָה שְׁכַל הַחִירוֹת בְּיָדֶיהָ
 מְזִדְּמִנַת כְּגִירוֹ לְהַסְתַּבֵּל בְּיִשְׂרָאֵל, וְרוּאָה אֵת בְּנִי הַמֶּלֶךְ בְּנִיָּה
 (בְּנִיָּה) שְׁנַפְקְדוּ בְּיָדֶיהָ שֶׁל הַגְּבִירָה, כְּלָם זַפְּאִים בְּלִי חֲטָאִים, בְּלִי
 חוּבוֹת, וְאִזּוּ מְזִמְנַת לְהֵם חִירוֹת מִמְּקוֹם שְׁכַל הַחִירוֹת בְּיָדֶיהָ שֶׁל
 הַגְּבִירָה, וְאִזּוּ הַגְּבִירָה הָעֲלִיּוֹנָה) לְמַלְךְ בָּאוּר,